

Utredning av samverkan syn- och hörselinstruktörer

Länsnätverket för förvaltningschefer
2022-06-01

Sofia Knöös, Tf Förvaltningschef
Dalarnas Hjälpmedelscenter

Uppdragsbeskrivning

Att ta fram en **samverkansöverenskommelse** med syfte att klargöra ansvarsfördelning mellan regionen och kommunerna angående råd, behandling och stöd till personer som omfattas av syn- och hörselrehabilitering.

I uppdraget ingick också att ta **fram en gemensam uppdragsbeskrivning** för syn- och hörselinstruktörer i Dalarna.

Målgrupp

Personer med syn- och/eller hörselnedsättning som omfattas av åtgärder inom regionens syn- och hörselrehabilitering och/eller har behov av kommunala stödinsatser i hem/boende.

Lokal arbetsgrupp

Sammanställande – Gunilla Fransman, verksamhetsutvecklare
Hörcentralen, Region Dalarna

Jenny Hästö, leg. arbetsterapeut Syncentralen, Region Dalarna

Emma Hedlund, leg. audionom Hörcentralen, Region Dalarna

Elisabeth Johansson, anhörigkonsulent och syn- och hörselinstruktör,
Gagnefs kommun

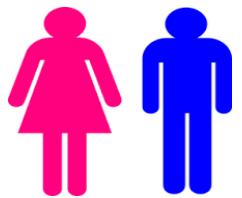
Ulrika Storerkers, leg. arbetsterapeut med syn- och hörseluppdrag,
Borlänge kommun

Brukarorganisationer

- Dalarnas Dövas Förening (DDF)
- Förbundet Sveriges Dövblinda (FSDB)
- Hörselskadades Riksförbund (HRF)
- Synskadades Riksförbund (SRF)

Regionens ansvar

Regionen har rehabiliteringsansvar. Legitimerad personal inom regionen (syncentral och hörselvård) ansvarar för utredning/bedömning, behandling och uppföljning/utvärdering enl. nedanstående process.

Kommunens ansvar

Kommunernas ansvar styrs av Socialtjänstlagen (SoL), Hälso- och sjukvårdslagen HSL) samt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).

Kommunen ska främja förutsättningarna för goda levnadsförhållanden samt svara för omsorg och service, upplysningar, råd, stöd och vård till enskilda.

Egenvård – individens eget ansvar

- Att regelbundet sköta och rengöra sitt hjälpmedel
- Att byta förbrukningsartiklar som behövs för att hjälpmedlet ska fungera
- Att kontakta hörcentral / syncentral vid skada eller fel samt när nytt behov uppstår
- Att vid behov göra inköp av egenvårdsprodukter
- Att vid behov ta kontakt med aktuell patientförening

Förslag till uppdragsbeskrivning för syn- och hörselinstruktörer

- Att träna och stimulera till användning av syn- och hörhjälpmedel
- Att anpassa miljön i hemmet och underlätta dagliga sysslor, t ex genom att märka upp och ge råd
- Att förebygga risker och olyckor, särskilt fallolyckor, t ex informera om att ta bort sladdar och mattor
- Att utbilda samt informera och ge råd till personal i hemtjänst och särskilda boenden
- Att stötta i kontakter med hörcentral och syncentral
- Att genomföra enkel felsökning samt vid behov avhjälpa enklare fel
- Att informera t ex bibliotekets tjänster, brukarorganisationer etc.

Slutsats

Inte möjligt att ta fram en gemensam samverkansöverenskommelse för hela Dalarna

- Tre kommuner som har syn- och hörselinstruktörer anställda
- Dagens syn- och hörselinstruktörer har olika utbildningsbakgrund och uppdrag
- Förslag till uppdragsbeskrivningen är framtagen
- Kommunernas syn- och hörselinstruktörer har många fördelar, många åtgärder som inte kräver regionens kompetens kan lösas snabbare och vara mer lättillgängliga
- Samverkan mellan region och kommuner ger mervärde för den enskilde individen
- Regionens hörsel- och synrehabilitering kommer att fortsätta samverka med de syn- och hörselinstruktörer som finns, datum inbokat september 2022